

Taylorpolynomer

Hvis f er en funksjon definert om a og med n kontinuerlige deriverte i a så er Taylorpolynomet til f om a av grad n definert ved

$$T_n f(x) = f(a) + (x-a)f'(a) + \frac{1}{2}(x-a)^2 f''(a) + \dots + \frac{1}{n!}(x-a)^n f^{(n)}(a)$$

$$= \sum_{k=0}^n \frac{(x-a)^k}{k!} f^{(k)}(a)$$

Egenskaper:

- $T_n f(x)$ er et polynom av grad n
- $(T_n f)^{(k)}(a) = f^{(k)}(a)$, $k=0, 1, \dots, n$.

Feks. $f(x) = e^x$, $f^{(k)}(x) = e^x$, $a=0$

Da blir

$$T_n f(x) = \sum_{k=0}^n \frac{(x-a)^k}{k!} f^{(k)}(a) = \sum_{k=0}^n \frac{x^k}{k!} e^0$$

$$= \sum_{k=0}^n \frac{x^k}{k!} = 1 + x + \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3!} + \dots + \frac{x^n}{n!}$$

okt 15-12:14

Restleddet - hvis
Restleddet $R_n(x)$ av følge når vi
integrirer f ned $T_n f$.

$$R_n(x) = f(x) - T_n(x)$$

$$R_n(x) = f(x) - \int_a^x f'(t) dt$$

$$R_n(x) = f(x) - \int_a^x \int_a^t f''(s) ds dt$$

Komm fra $\int_a^x \int_a^t f''(s) ds dt$

Integrasjon ved deler: $\int u v' dt = u v - \int u' v dt$

$$u = f(t), v' = \int_a^t f''(s) ds$$

$$\int_a^x \int_a^t f''(s) ds dt = [f(t)(t-a)]_a^x - \int_a^x f'(t)(t-a) dt$$

$$= 0 + f(a)(a-a) - \int_a^x f'(t)(t-a) dt$$

Utgangspunkt: $f(b) - f(a) = \int_a^b f'(t) dt$

$$= f(a)(b-a) - \int_a^b f'(t)(b-a) dt$$

Mer $f(b) = f(a) + \int_a^b f'(x) (b-a) + \int_a^b \int_a^x f''(b-t) dt$

$$b=x$$

$$f(b) = f(a) + f'(a)(b-a) + \int_a^b \int_a^x f''(b-t) dt$$

$$T_n f(x) = R_n(x)$$

Gjennomført vi

$$f(x) = f(a) + f'(a)(x-a) + \frac{1}{2} f''(a)(x-a)^2 + \dots + \frac{1}{n!} f^{(n)}(a)(x-a)^n$$

$$R_n(x) = \frac{f^{(n+1)}(c)(x-a)^{n+1}}{(n+1)!}, \text{ der } c \in (a, x)$$

Vil ikke skrive

okt 15-12:36

Blir

$$f(x) = f(a) + (x-a)f'(a) + \frac{1}{2}(x-a)^2 f''(a) + \dots + \frac{1}{n!}(x-a)^n f^{(n)}(a) + \frac{1}{(n+1)!}(x-a)^{n+1} f^{(n+1)}(c)$$

Opg. Anta at vi ønsker å beregne e med fel mindre enn 10^{-4} , bare uten $+/-$.

Strategi: Bruk Taylorpolynomet til e^x , $a=0$

Vi har $T_n e^x = 1 + x + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \dots + \frac{x^n}{n!}$

$$e \approx T_n e^x = 1 + 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{6} + \dots + \frac{1}{n!}$$

Vi må velge n så stor at følger blir mindre enn 10^{-4} .

$$R_n f(x) = \frac{1}{(n+1)!} (x-a)^{n+1} f^{(n+1)}(c), \quad a=0, \quad f(x)=e^x$$

$$= \frac{1}{(n+1)!} x^{n+1} e^c, \quad c \in (0, x)$$

Vi velger $x=1$,

$$|R_n f(x)| = \frac{1}{(n+1)!} 1^{n+1} e^c, \quad c \in (0, 1)$$

$$= \left| \frac{e^c}{(n+1)!} \right| < \frac{e}{(n+1)!} < \frac{3}{(n+1)!} \leq 10^{-4}$$

Dette holder først gang når n=6.

okt 15-13:38